

۱- کدام گزینه در مورد «جَلْبَ» صحیح است؟

- الف. ثلثی مزید بر وزن فَعْلَ
- ب. رباعی مجرد بر وزن فَعْلَ
- ج. ثلثی مزید بر وزن فَعَلَ
- د. ثلثی مزید بر وزن فَعِلَ

۲- «استار ضمیر» در کدام فعل واجب است؟

- الف. يَضْرِبُ
- ب. نَضْرِبُ
- ج. ضَرَبَتْ
- د. ضَرَبَتْ

۳- نتیجه نهایی قواعد اعلال در افعال «رمِیوا - رَضَوَ - يُدْعُو» چیست؟

- الف. رُموا - رَضِيَ - يُدَعَىُ
- ب. رُموا - رَضَىَ - يُدْعَىٰ
- ج. رُموا - رَضِيَ - يُدعىٰ
- د. رُمِيوا - رَضِيَ - يُدَعَىٰ

۴- ترجمه آیه شریفه «كَانُوا قَلِيلًا مِنَ الْأَلَّيلِ مَا يَهْجَعُونَ» (الذاريات: ۱۷) کدام است؟

- الف. آن‌ها کمی از شب را نخوابیده بودند.
- ب. آن‌ها کمی از شب را می‌خوابیدند.
- ج. آن‌ها کمی از شب را خوابیدند.
- د. آن‌ها کمی از شب را نخوابیدند.

۵- صیغه معادل «فُوْما» از ابواب «إفعال» و «مفاعله» به ترتیب کدام است؟

- الف. أُفْوِما - قَاوِمَا
- ب. أَقِيَمَا - قَائِمَا
- ج. أَقِيمَا - قَاوِمَا
- د. أَقِمَا - تُقاوِمَا

پاسخنامه				
(د)	(ج)	(ب)	●	۱
(د)	(ج)	●	(الف)	۲
(د)	●	(ب)	(الف)	۳
(د)	(ج)	●	(الف)	۴
(د)	●	(ب)	(الف)	۵

۶- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) اسم:

ب) حرف لین:

ج) تخفیف:

د) فعل ثلاثی مزید:

۷- افعال موجود در آیه شریفه «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادٍ عَنِ فَلَّانِيْ قَرِيبٌ أُحِبُّ دَعْوَةَ الْدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلَيْسَتْ حِبْوَالِيْ وَلَيْوَمِنْوَابِيْ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ» را استخراج نموده و با توجه به نوع آنها جدول زیر را کامل کنید.

امر	مضارع	ماضی

۸- مراحل إعلال کلمات زیر را به طور کامل بنویسید. (ذکر شماره قاعده کافی است)

الف) تُزِيدُ:

ب) تَرْضَوْيَنَ:

۹- سه مورد از مواردی که «حرف عله» در حکم «حرف صحیح» است را نوشته و برای هر یک مثال بزنید.

۱۰- «افعال مزید» زیر در کدام معنا از معانی باب «إفعال» یا «تفعیل» به کار رفته‌اند؟

الف) أَبَاعَ زِيدُ كَتَابَهُ:

ب) أَعْلَمْتُ زِيدًا عَمْرًا كَاتِبًا:

ج) غَلَقْتُ الْأَبْوَابَ:

د) أَشْفَى الْمَرِيضَ:

نام کتاب: نحو مقدماتی (آقای حمید محمدی)

۱- «کلمه» در علم نحو از چه جهتی مورد گفتگو است؟

الف. ریشه یابی لغوی

ب. چگونگی حرکت آخر آن

ج. صینه سازی

د. نحوه تلفظ صحیح عربی

۲- اسم و خبر فعل «یظل» در جمله «**يَظِلُّ الْمُقْصُرُ يَلْوُمُ الْأَقْدَارَ**» کدام است؟

الف. «هو» مستتر - الأقدار

ب. المقصر - الأقدار

ج. «هو» مستتر - «اللوم الأقدار»

د. المقصر - يلوم الأقدار

۳- کدام گزینه در بر دارنده نقش ترکیبی و عامل «شُكراً» می باشد؟

الف. «مفهول به» است و عامل آن به طور سماعی مذکوف است.

ب. «تمیز» است و به عامل مشخصی نیاز ندارد.

ج. «مفهول له» است و عامل آن به طور سماعی مذکوف است.

د. «مفهول مطلق» است و عامل آن به طور سماعی مذکوف است.

۴- نقش اعرابی «علمه» در جمله «أَعْجَبَنِي سَعِيدٌ عَلَمَهُ» چیست؟

الف. صفت

ب. بدل

ج. فاعل

د. عطف بیان

۵- کدام دسته بر شامل شدن حکم معطوف عليه بر معطوف دلالت دارد؟

الف. واو، فاء، حتی ^۱

ب. أو، بل، فاء

ج. ثم، أم، لكن

د. حتی، ثم، بل

پاسخنامه					
(د)	(ج)	●	(الف)	۱	
●	(ج)	(ب)	(الف)	۲	
●	(ج)	(ب)	(الف)	۳	
(د)	(ج)	●	(الف)	۴	
(د)	(ج)	(ب)	●	۵	

۶- افعال معلوم زیر را مجھول نموده و مفعول را جایگزین فاعل نمایید.

الف) رَحِمَكَ اللَّهُ:

ب) باع زيد ملکه:

ج) تضریبن الرجال:

د) نصر تموہن:

۷- موارد وجوبی تقدم مفعول به بر فاعل را با ذکر مثال بنویسید.

۸- اصطلاحات زیر را تعریف نموده و برای هر یک مثالی بزنید.

الف) استثنای منقطع:

ب) مستغاث:

ج) اعراب تبعی:

۹- متعلق جار و مجرورهایی که در آیات زیر مشخص شده‌اند را معین کنید.

الف) «ليلة القدر خيرٌ من ألف شهرٍ».

ب) «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ».

ج) «إِنَّى جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً».

د) «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا المُوَدَّةُ فِي الْقُرْبَى».

۱۰- تفاوت‌های میان «لو شرطیه» و «إن شرطیه» را بنویسید.

امتحانات نهمال مهرکز «اداره سنجش معاونت امورش مهرهای علمیه تو اهران»

۱- در حدیث شریف «لَيَتُو اَلَّمَنْ تَعْلَمُونَ وَ لَمَنْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْهُ» چند کلمه مبني وجود دارد؟

- الف. ده کلمه
- ب. یازده کلمه
- ج. دوازده کلمه
- د. سیزده کلمه

۲- إعراب و نقش «الثوب» در عبارت «أعْطِيَ الْفَقِيرَ الثُّوبَ» چیست؟

- الف. مرفوع - نائب فاعل
- ب. مرفوع - مبتدای مؤخر
- ج. منصوب - مفعول اول
- د. منصوب - مفعول دوم

۳- در کدام جمله، همزه «ان» مكسور است؟

- الف. عندي ان زيداً قائم.
- ب. أفق ان الفجر قد طلخ.
- ج. سمع ان العسکر منصور.
- د. عرفت انك مستحق للكرامة.

۴- نقش «حباً» در حدیث «النَّظَرُ إِلَى وَجْهِ الْعَالَمِ حَبَّاً لَهُ عِبَادَةً» چیست؟

- الف. مفعول مطلق
- ب. مفعول له
- ج. حال
- د. تمیز

۵- گزینه صحیح در مورد «توابع» را مشخص کنید.

- الف. التوكید تابع یذکر توضیحاً لما قبله.
- ب. يجب اتحاد الزمان بين الفعلين المعطوفين.
- ج. تختص «كلتا» بتوكید المثنى و تُعرب بإعرابه.
- د. إن النعت السببي يتبع متبعه في الإعراب والتذکیر والتأنيث.

پاسخنامه					
(د)	(ج)	●	(الف)	۱	
●	(ج)	(ب)	(الف)	۲	
(د)	(ج)	●	(الف)	۳	
(د)	(ج)	●	(الف)	۴	
●	(ج)	(ب)	(الف)	۵	

۶- شش مورد از «دادات شرط جازم» که دو فعل را جزم می‌دهند نام ببرید. (۶ مورد)

۷- تعریف کنید.

الف) معرب:

ب) فاعل:

ج) مفعول به:

۸- نقش کلمات مشخص شده چیست؟

الف) «وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنْقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ.»

ب) «مَنْ ماتَ بِغَيْرِ وَصِيَّةٍ ماتَ مِيتَةً الْجَاهِلِيَّةِ.»

ج) «وَلَا تَقْتُلُوا أُولَادَكُمْ خَشْيَةً إِمْلَاقٍ.»

د) «جَاءَ زَيْدٌ طُلُوعَ الشَّمْسِ.»

۹- نقش اسم «الف و لام دار» بعد از «يا أئُها» يا «يا أئُتها» چیست؟

۱۰- «نعت حقيقی و سبی» را تعریف کرده و برای هر یک مثال بزنید.

نحوه سوالات امتحانات نهمال مدرکز «اداره سنجش معاونت آموزش هرجهای علمیه و فرهنگی»

۱- «متعلق» موارد مشخص شده در آیه شریفه «کتب علیکم إذا حضر أحدكم الموت إن ترك خيراً الوصية لوالدين والأقربين بالمعروف حقاً على المتقين» (بقره: ۱۸۰) چیست؟

الف. کتب - کتب - حقاً

ب. کتب - الوصیة - حقاً

ج. الوصیة - ترک - المعروف

د. حضر - الوصیة - المعروف

۲- نقش کلمات «هدی»، «جهنم» و «اجمیعین» در آیه شریفه فوق به ترتیب چیست؟

الف. بدل - مفعولٌ فيه - صفت

ب. فاعل - مفعولٌ فيه - تأکید

ج. مفعولٌ به - مفعولٌ به - تأکید

د. مفعولٌ له - مفعولٌ به - حال

۳- نقش «مالک» و نوع «من» در آیه شریفه «قُلْ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ» (آل عمران: ۲۶) چیست؟

الف. صفت - موصول

ب. صفت - اسم شرط

ج. منادا - اسم استفهام

د. عطف بیان - اسم شرط

۴- با توجه به عبارت «وَأَمَّا (حتى) العاطفة فَهِيَ خارجة عن البحث لأن الغایة فيها داخلة تحت حکم المُغَيَّبِ قطعاً»، متعلق «لأن» کدام گزینه است؟

الف. قطعاً

ب. البحث

ج. العاطفة

د. خارجه

۵- کدام یک از انواع «جمله» در آیه شریفه «وَسَرُوا النَّدَامَةَ لَمَا رَأُوا الْعَذَابَ وَجَعَلُنا الْأَغْلَلَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ تُبْخِرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» (سیا: ۳۳) وجود ندارد؟

الف. صله

ب. خبر مبتدأ

ج. خبر «کان»

د. مضافٌ إليه

پاسخنامه				
(د)	(ج)	●	(الف)	۱
(د)	●	(ب)	(الف)	۲
(د)	(ج)	(ب)	●	۳
●	(ج)	(ب)	(الف)	۴
(د)	(ج)	●	(الف)	۵

۶- سه مورد از موارد وجوه حذف «متدا» را بیان کنید.

۷- از جمله «ما أَحْسَنَ الرِّيَاضَ» صیغه‌ی تعجب ماضی و مستقبل بسازید. (با حرکت گذاری کامل)

۸- کلمات مشخص شده ذیل را با توجه به عناوین موجود در جدول ترکیب نمایید.

الف) كم من أكلاه منعت أكلات:

ب) الأسد أقوى من الرجل:

ج) قام القوم سوي زيد:

د) إن الدنيا لمفسدة الدين:

نقش آن (خبر، مفعول و يا.....)	علامت اعراب	عامل رفع يا نصب و يا جر در آن	مرفوع است يا منصوب و يا مجزوم و يا	
				أكلات
				أقوى
				زيد
				مفيدة

۹- معنای «حرف جر» مشخص شده چیست؟

الف) لا يَخْدُمُ اللَّئِيمُ إِلَّا مِنْ حَاجَةٍ.

ب) غَفَرْتُ لِهِ ذَنْبَهُ عَلَى جُورَهُ.

ج) ما عَلِمْنَا فِي بَحْرِهِ إِلَّا قَطْرَهُ.

د) كَتَبْتُ الرِّسَالَةَ لِأَوْلَ شَعْبَانَ.

۱۰- «نقش» و « محل اعراب» جملات مشخص شده چیست؟

الف) أَقَاتَلُ يَوْمَ هُوَ مَقْتُولُ:

ب) الْعِلْمُ يَنْفَعُ وَ يَرَفَعُ:

ج) جاءَ زَيْدُ يَرْكَبُ:

د) قَيلَ إِنَّ الْعَالَمَ لَيَهْتَدِي:

۱- کدام گزینه «علامت فعل» است؟

- الف. الجر
- ب. النعت
- ج. صحة الإخبار به
- د. التصريف إلى التثنية و الجمع

۲- در کدام جمله «مبتدای وصفی» وجود ندارد؟

- الف. أقائمُ الطَّالبُ.
- ب. ما مضرُوبُ أنتُما.
- ج. ما خاصِبُ الْيَدُوْنَ
- د. ما صائِمُونَ الْيَدُوْنَ

۳- کلمه‌ی «فاضل» در جمله «جَائَنِي الرَّجُلُانِ أَبُوهُمَا» چگونه باید به کار رود؟

- الف. فاضلُ
- ب. فاضلَانِ
- ج. الفاضلُ
- د. الفاضلَانِ

۴- إعراب و نقش «كم» در مثال‌های «كم رجلاً ضربت؟» و «كم ضربةً ضربت؟» و «غلامَ كم رجلاً ضربت؟» به ترتیب کدام گزینه است؟

- الف. نصب به عنوان مفعول به - نصب به عنوان مفعول فيه - جر به عنوان مضاف إليه «غلام»
- ب. نصب به عنوان مفعول به - نصب به عنوان مفعول مطلق - جر به عنوان مضاف إليه «غلام»
- ج. نصب به عنوان مفعول به - نصب به عنوان مفعول به - جر به عنوان مضاف إليه «غلام»
- د. نصب به عنوان تمیز - نصب به عنوان مفعول مطلق - نصب به عنوان مفعول فعل مقدر

۵- «من» در آیات شریفه «فاجتبوا الرّجسَ من الأوثان» و «ممّا خطّبُوكُمْ أُغْرِقُوكُمْ» و «ماذَا خلقوا مِنَ الأرضِ» به ترتیب دارای کدام معنی می‌باشد؟

- الف. تبیین، تعلیل، ظرفیت
- ب. تبیین، ظرفیت، تعلیل
- ج. تبعیض، تعلیل، ظرفیت
- د. تبیین، تبعیض، ظرفیت

پاسخنامه				
(د)	(●)	(ب)	(الف)	۱
(●)	(ج)	(ب)	(الف)	۲
(د)	(●)	(ب)	(الف)	۳
(د)	(ج)	(●)	(الف)	۴
(د)	(ج)	(ب)	(●)	۵

۶- اصطلاحات زیر را تعریف نموده و برای هر یک مثال بزنید.

- الف) کلام:
- ب) اسم جاری مجرای صحیح:
- ج) اضافه معنویه:
- د) مفعول معه:

۷- نوع «استثناء» (متصل، منقطع و مفرغ) و اعراب «مستثنى» در موارد زیر چیست؟

الف) يَنْجُحُ التَّلَامِيدُ إِلَّا الْكَسُولُ:

ب) لَيْسَ الْعَمَلُ إِلَّا سَلَاحُ الْمُؤْمِنِ:

ج) مَا جَاءَنِي أَحَدٌ إِلَّا إِبْرَاهِيمُ:

د) مَا جَاءَ الْقَوْمُ عَيْرًا أَثْقَالِهِمْ:

۸- موارد مشخص شده چه نوع «تابعی» هستند؟

الف) قَوْلُ مَعْرُوفٍ وَ مَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتَبَعُهَا أَذَىٰ:

ب) وَ لَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بِعَصْبِهِمْ بِعَضُّ لَفْسَدَتُ الْأَرْضُ:

ج) يَا أَيُّهَا الْمُرْسَلُ:

د) ذَكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَاً:

۹- در آیات زیر «علامت بناء» افعال مبني را بنویسید.

الف) فَشَرَوْهُ بِشَمْنِ بَخْسٍ:

ب) أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ:

ج) رَضِيَتْ لَكُمُ الْإِسْلَامُ دِينًا:

د) لَأُصْلَلَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ:

۱۰- معنای «حروف جر» در آیات زیر را بنویسید.

الف) فَاجْتَنَبُوا الرَّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ:

ب) لَيْسَ الصَّبْحُ بِقَرِيبٍ:

ج) أَتَى الْمَالُ عَلَى حُبِّهِ:

د) دَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ: